

Łódź rybacka z Boru (BÓR.14)

NUMER INWENTARZA:

CMM/B0/331

TYTUŁ:

Łódź rybacka z Boru (BÓR.14)

AUTOR:

Robert Struck

CZAS POWSTANIA:

około 1930

TYP OBIEKTU:

środek transportu

RODZAJ:

technika, etnografia

WYSOKOŚĆ:

0,967 m

SZEROKOŚĆ:

2,243 m

DŁUGOŚĆ:

5,620 m

WŁAŚCICIEL:

Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku

SŁOWA KLUCZOWE:

Kultura+, BÓR-14, model 3D

KOLEKCJA:

łódzie ludowe

MIEJSCE POWSTANIA:

Jastarnia, Polska

MATERIAŁ:

drewno dębowe, metal

TECHNIKA:

szkutnictwo, kowalstwo

MAT. I TECH. OPISOWO:

Stępka wykonana z deski osłonięta od strony dna wąską listwą. Dziobnica wysoka, profilowana w zakończeniu, od wewnątrz pachotek. Tylnica prosta ze sterem. Poszycie zakładkowe, dziewięciopasowe. Klepki krótkie, łączone płaskimi zamkami. Jeden pas tworzą najczęściej trzy klepki. Końce klepek minimalnie wpuszczone w dziobnicę i tylnicę. Usztywnienie poprzeczne z siedmiu wręgów łączonych bocznymi zamkami z dennikami. Pomiędzy drugim i trzecim dennikiem od dziobu gniazdo masztowe. Dalej skrzynia mieczowa. Na siódmym wręgu gródź z kilku desek, nad nią ławka. Druga ławka nad wręgiem pierwszym, trzecia przy maszcie. Ławki oparte na listwie mocowanej do wręgów na wysokości ósmego pasa poszycia. Reling szeroki, podwyższony od wewnątrz łodzi listwą. Na relingu dwie pary dulek. Maszt ze sztagiem i wantami. Cała łódź od zewnątrz smołowana za wyjątkiem górnego pasa poszycia, który jest żółtokremowy.

DZIAŁ:

Historii Budownictwa Okrętowego

PRAWA AUTORSKIE:

Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku

LOKALIZACJA:

Muzeum Rybołówstwa w Helu, ekspozycja

OPIS:

Łódź żaglowo-wiosłowa, z mieczem usytuowanym za masztem. Pochodzi z warsztatu znanego szkutnika Roberta Strucka z Jastarni. Ostatnim użytkownikiem łodzi był Brunon Miler z Jastarni. Używana do połowu na Zatoce Puckiej. W części dziobowej znak rejestracyjny łodzi. Na podstawie analiz zachowanych i eksploatowanych łodzi w latach 70 i 80 XX wieku, jako cechy charakterystyczne łodzi z Zatoki Puckiej wyszczególniono: a) stosunek długości do szerokości nie wynosi więcej niż trzy; b) długość łodzi w przedziale 3,90 m – 5,65 m, natomiast szerokość w przedziale 1,50 m – 2,28 m; c) przekroje poprzeczne: w śródkręciu w kształcie półkola, w części dziobowej i rufowej kształt ostrej litery „V”; d) płaskodenne; e) deskowata stępka o prawie stałej szerokości na całej jej długości; f) stewy w przekroju poprzecznym trapezowate; g) dziobnica wygięta i wyższa niż prosta tylnica – w efekcie niewielki wznios dziobowy; g) połączenia stew wzmocnione od wewnątrz złączami drewnianymi tzw. kolankami; h) budowane na zakładkę, o sześciu do dziewięciu pasach poszycia; i) mocnica na najwyższym pasie poszycia, najszersza w części środkowej, podparta na wręgach; j) wzdłużnik poniżej mocnicy od strony wewnętrznej kadłuba, nabity na wręgi; j) poprzeczne usztywnienie konstrukcji składa się z: czterech do siedmiu zestawów denników z wręgami oraz ław; k) najczęściej cztery ławy, trzy z nich powiązane z wręgami, druga ława zazwyczaj stanowi oparcie dla skrzyni mieczowej i masztu, natomiast trzecia ława zabudowana jest deskami do stępki, ostatnia przy tylnicy (dla sternika); l) pomiędzy ławami a mocnicą stosowane złącza drewniane tzw. kolanka; m) stosowanie dwóch rodzajów ożaglowania – lugrowego lub rozprzowego. W 1984 roku w inspektoratach rybołówstwa w Helu i Władysławowie (obejmowały m.in. miejscowości: Hel, Jastarnia, Kuźnica, Chałupy, Władysławowo, Swarzewo i Puck) zarejestrowane było 88 łodzi wiosłowych i wiosłowo-żaglowych (bez napędu spalinowego).

BIBLIOGRAFIA:

Klim R, Tradycyjne łodzie Zatoki Puckiej, „Ziemia”, 1984, s.294-299.





NARODOWE
MUZEUM
MORSKIE
w Gdańsku



WIRTUALNE
MUZEUM
MORSKIE

Copyright © 2016 Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku. Niektóre prawa zastrzeżone



Projekt Centrum Konserwacji Wraków Statków wraz z Magazynem Studyjnym w Tczewie – budowa infrastruktury kultury Narodowego Muzeum Morskiego w Gdańsku.

WSPARCIE UDZIELONE Z FUNDUSZY NORWESKICH I FUNDUSZY EOG, POCHODZĄCYCH Z ISLANDII, LIECHTENSTEINU I NORWEGII, ORAZ ŚRODKÓW KRAJOWYCH.

POLITYKA PRYWATNOŚCI